

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาพฤติกรรมความซื่อสัตย์ของข้าราชการตำรวจชั้นประทวน กองกำกับการสืบสวนสอบสวน กองบัญชาการตำรวจนครบาล ซึ่งจำนวนประชากรที่ศึกษาครั้งนี้เป็นบุคคลที่มีอำนาจสืบสวนจับกุม ความผิดตามกฎหมายอาญา พระราชบัญญัติที่มีโทษทางอาญา และคดีอาญาอื่น ๆ โดยเป็นข้าราชการที่อยู่ในระดับการปฏิบัติล่างสุด (ระดับรากหญ้า) ซึ่งต้องสัมผัสเกี่ยวข้องให้คุณให้โทษกับประชาชนโดยตรง การศึกษาใช้แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับความซื่อสัตย์ แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับจริยธรรม แนวคิดการเห็นแบบอย่าง แนวคิดเกี่ยวกับทัศนคติ แนวคิดเกี่ยวกับการมุ่งอนาคต และการควบคุมตนเอง แนวคิดเกี่ยวกับแรงสนับสนุนทางสังคม กลุ่มตัวอย่างเป็นข้าราชการชั้นประทวน ที่ปฏิบัติหน้าที่ประจำกองกำกับการสืบสวนสอบสวน 1 - 9 และงานสืบสวน กองบังคับการสายตรวจและปฏิบัติการพิเศษ จำนวน 338 คน การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ทำโดยใช้แบบสอบถาม ซึ่งมีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 323 ชุด และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติการวิเคราะห์เชิงพรรณนา ค่าร้อยละและค่าเฉลี่ย การวิเคราะห์ความแปรปรวน การวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นค่อน

5.1 สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถสรุปประเด็นสำคัญได้ดังนี้

5.1.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นข้าราชการตำรวจ ที่ปฏิบัติหน้าที่ในกองบังคับการสืบสวนสอบสวน 1 - 9 และงานสืบสวน กองบังคับการสายตรวจและปฏิบัติการพิเศษ กองบัญชาการตำรวจนครบาล จำนวน 323 คน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุเฉลี่ย 31 - 40 ปี ระดับการศึกษาส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สถานภาพการสมรสส่วนใหญ่ สมรส และอยู่ด้วยกัน มีจำนวนผู้ที่ต้องอุปการะเลี้ยงดู จำนวน 2 คน ความพอเพียงของรายได้ส่วนใหญ่พอคิ ไม่มีเหลือเก็บ

5.1.2 ข้อมูลด้านการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม

ระดับการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม ข้าราชการตำรวจมีระดับการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมระดับ

4 คือ การกระทำต่าง ๆ ที่คำนึงถึงกฎเกณฑ์ที่สังคมกำหนด หรือการทำตามที่ตั้งคมาคคหมายอย่างเคร่งครัด

ปัจจัยที่ทำให้ข้าราชการตำรวจมีการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมต่างกันมี อายุ อาชวราชการ ระดับการศึกษา จำนวนผู้ที่ต้องอุปการะเลี้ยงดู และความพอเพียงของรายได้

โดยข้าราชการตำรวจที่มีอายุ และอาชวราชการมาก มีการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมสูง ข้าราชการตำรวจที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี กำลังศึกษาปริญญาตรี และระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมสูง ข้าราชการตำรวจที่มีจำนวนผู้ที่ต้องอุปการะเลี้ยงดูจำนวน 1 คน และ 4 คน ขึ้นไปมีการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมสูง และข้าราชการตำรวจที่มีรายได้พอเพียง และมีเหลือเก็บมีการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมสูง

5.1.3 ข้อมูลด้านการเห็นแบบอย่างทางสังคม

ระดับข้อมูลการเห็นแบบอย่างทางสังคม จากการศึกษาพบว่าข้าราชการตำรวจกลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมการเห็นแบบอย่างทางสังคมน้อย

ปัจจัยที่ทำให้ข้าราชการตำรวจมีการเห็นแบบอย่างทางสังคมแตกต่างกัน คือ อายุ และอาชวราชการ โดยข้าราชการตำรวจที่มีอายุ และอาชวราชการมาก มีพฤติกรรมกระทำตามแบบอย่างสังคมมาก

5.1.4 ข้อมูลด้านทัศนคติต่อการทำงาน

ระดับข้อมูลด้านทัศนคติการทำงาน จากการศึกษาพบว่า ข้าราชการตำรวจกลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติต่อการทำงานในระดับสูง

ปัจจัยที่ทำให้ข้าราชการตำรวจมีทัศนคติต่อการทำงานต่างกัน คือ ระดับการศึกษา และความพอเพียงของรายได้ โดยข้าราชการตำรวจที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น อนุปริญญา กำลังศึกษาและจบปริญญาตรี และมีรายได้พอเพียงมีเหลือเก็บมีทัศนคติต่อการทำงานสูง

5.1.5 ข้อมูลด้านการมุ่งอนาคต และควบคุมตนเอง

ระดับข้อมูลด้านการมุ่งอนาคต และควบคุมตนเอง จากการศึกษาพบว่าข้าราชการตำรวจกลุ่มตัวอย่างมีการมุ่งอนาคต และควบคุมตนเอง ในระดับปานกลาง

ปัจจัยที่ทำให้ข้าราชการตำรวจมีการมุ่งอนาคตต่างกัน คือ ระดับการศึกษา โดยข้าราชการตำรวจที่มีระดับการศึกษาสูง มีพฤติกรรมมุ่งอนาคตสูง และปัจจัยที่ทำให้ข้าราชการตำรวจมีการควบคุมตนเองต่างกันคือ จำนวนผู้ที่ต้องอุปการะ และความพอเพียงของรายได้ โดยข้าราชการตำรวจที่มีจำนวนผู้ที่ต้องอุปการะเลี้ยงดูน้อย มีรายได้พอเพียงมีเหลือเก็บมีการควบคุมตนเองสูง

5.1.6 ข้อมูลด้านการสนับสนุนทางสังคม

ระดับข้อมูลด้านการสนับสนุนทางสังคม จากการศึกษาพบว่า ข้าราชการกลุ่มตัวอย่างได้รับการสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงานสูงและได้รับการสนับสนุนจากประชาชนระดับปานกลาง

โดยข้าราชการตำรวจกลุ่มตัวอย่างได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อนร่วมงานสูงที่สุด รองลงมา คือ ผู้บังคับบัญชา และประชาชน ตามลำดับ

ปัจจัยที่ทำให้ข้าราชการตำรวจได้รับการสนับสนุนทางสังคมต่างกัน จากการศึกษาพบว่า ข้าราชการตำรวจที่มีระดับการศึกษาต่ำ ได้รับการสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชาสูง

ไม่มีปัจจัยตัวใดที่ทำให้ข้าราชการตำรวจกลุ่มตัวอย่าง ได้รับการสนับสนุน ทางสังคม จากเพื่อนร่วมงานต่างกัน

และข้าราชการตำรวจที่มีระดับการศึกษาสูง และต่ำ ได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากประชาชนสูง

5.1.7 ข้อมูลด้านความซื่อสัตย์

ระดับข้อมูลด้านความซื่อสัตย์ จากการศึกษาพบว่า ข้าราชการตำรวจกลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมการมีความซื่อสัตย์ในระดับที่ทำตามเกณฑ์ที่สังคมกำหนด

ปัจจัยที่ทำให้ข้าราชการมีพฤติกรรมความซื่อสัตย์ต่างกัน จากการศึกษาพบว่า อายุ อายุราชการ ระดับการศึกษา และจำนวนผู้ที่ต้องอยู่การระเลียงคู ของข้าราชการตำรวจ มีผลทำให้ข้าราชการตำรวจมีพฤติกรรมความซื่อสัตย์ต่างกัน

โดยข้าราชการตำรวจที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี และระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีพฤติกรรมความซื่อสัตย์สูง

ข้าราชการที่มีจำนวนผู้ที่ต้องอยู่การระเลียงคูจำนวน 1 คน และ 4 คนขึ้นไป มีความซื่อสัตย์สูง

ข้าราชการตำรวจที่มีอายุ และ อายุราชการมาก มีพฤติกรรมความซื่อสัตย์สูง

จากผลการศึกษาโดยวิธีการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Method) พบว่ามีปัจจัย 6 ด้าน ที่มีอิทธิพลต่อความซื่อสัตย์ คือ การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม การมุ่งอนาคต ทักษะคิดต่อการทำงาน ระดับการศึกษา อายุราชการ และการเห็นแบบอย่างทางสังคม

5.2 อภิปรายผล

จากกรอบแนวคิดทฤษฎีซึ่งผู้วิจัยใช้ในการวิจัย ได้พิจารณาตัวแปรด้านการใช้เหตุผลเชิง จริยธรรม ด้านการเห็นแบบอย่างทางสังคม ด้านทัศนคติต่อการทำงาน ด้านการมุ่งอนาคต และการควบคุม

ตนเอง ด้านการสนับสนุนทางสังคม และตัวแปรปัจจัยชีวิตสังคม อีกจำนวน 6 ตัว เป็นปัจจัยที่คาดว่าจะมีผลต่อพฤติกรรมความซื่อสัตย์ของข้าราชการตำรวจ จากผลการวิเคราะห์หาคอสมอส พบว่ามีตัวแปร 6 ตัว ที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมความซื่อสัตย์ของข้าราชการตำรวจ โดยพบว่าตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมความซื่อสัตย์ของข้าราชการตำรวจ คือ การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม การมุ่งอนาคต ทักษะคิดต่อการทำงาน ระดับการศึกษา อายุราชการ และการเห็นแบบอย่างทางสังคม

5.2.1 การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม

จากการศึกษาพบว่า การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม เป็นปัจจัยที่สามารถพยากรณ์ พฤติกรรมความซื่อสัตย์ของข้าราชการตำรวจได้เป็นอันดับแรก โดยผู้ที่มีเหตุผลทางเชิงจริยธรรมสูง มีพฤติกรรมความซื่อสัตย์มากกว่าผู้ที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชรรณบุญ เชาวะวนิชย์ . พ.ศ.ศ. (2543) ที่มีการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการให้บริการประชาชนของข้าราชการตำรวจ ศึกษาเฉพาะข้าราชการตำรวจในสถานีตำรวจนครบาล พบว่าผู้ที่มีการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมสูงมีการให้บริการโดยจิตสำนึก ส่วนผู้ที่มีเหตุผลทางเชิงจริยธรรมต่ำมีการให้บริการโดยทำตามหน้าที่ และงานวิจัยของ พงศธร เจริญชอุมาล. ร.ศ.พ. (2537 : 54) ที่พบว่าข้าราชการตำรวจชั้นประทวนที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานีตำรวจ อำเภอเมือง ขอนแก่น มีการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมในชั้นที่ 4 คือ กระทำตามเกณฑ์ของสังคม ซึ่งถ้าการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของข้าราชการตำรวจอยู่ในขั้นต่ำ คือ คิดแต่ประโยชน์ส่วนตน ประโยชน์ของพวกเขาเพียง ไม่คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมของประชาชน อาจส่งผลให้ข้าราชการตำรวจมีพฤติกรรมในการฝ่าฝืนวินัยได้ แต่ถ้าข้าราชการตำรวจมีเหตุผลทางเชิงจริยธรรมอยู่ในระดับสูงจะสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเหมาะสม บริสุทธิ์ ยุติธรรม เกิดประโยชน์ต่อประชาชน และสังคมโดยส่วนรวม อันส่งผลให้ข้าราชการตำรวจมีพฤติกรรมรักษาวินัยได้อย่างดีเช่นกัน

5.2.2 การมุ่งอนาคต

การมุ่งอนาคตเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมความซื่อสัตย์ของข้าราชการตำรวจเป็นอันดับสอง ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่า ผู้ที่มีการมุ่งอนาคตสูงมีพฤติกรรมความซื่อสัตย์สูง และผู้ที่มีการมุ่งอนาคตต่ำมีพฤติกรรมความซื่อสัตย์ต่ำ จากผลการศึกษาจะเห็นได้ว่า ข้าราชการตำรวจที่มีลักษณะนิสัย การประพฤติ และการปฏิบัติตนโดยคำนึงถึงการมุ่งอนาคตแล้ว จะเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมความซื่อสัตย์สูง และในทางกลับกัน ข้าราชการตำรวจที่ลักษณะนิสัย การประพฤติ และการปฏิบัติตน โดยไม่มีการมุ่งอนาคต ขาดการวางแผนอนาคต มุ่งแต่ผลประโยชน์รายวัน ไม่มองการณ์ไกล มองอะไรแคบ ๆ มีชีวิตให้หมดไปวัน ๆ อย่างไร้ค่า ก็จะมีพฤติกรรมออกนอกกฎ นอกทาง มีพฤติกรรมที่ไม่ซื่อสัตย์ได้

5.2.3 ทักษะคิดต่อการทำงาน

ทักษะคิดต่อการทำงานเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมความซื่อสัตย์ของข้าราชการตำรวจเป็นอันดับสาม ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่าผู้ที่มิตักษะคิดต่อการทำงานมากจะมีพฤติกรรมความซื่อสัตย์สูง โดยกล่าวได้ว่าผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจความรู้สึกที่ดี และมีความสามารถในการปฏิบัติงานสูงจะเป็นผู้มีพฤติกรรมความซื่อสัตย์สูง และในทางกลับกันผู้ที่ไม่มีความรู้ความเข้าใจ มีความรู้สึกไม่ดี และ ไม่มีความสามารถในการปฏิบัติงานจะเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมที่ไม่ซื่อสัตย์ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สมพร กฤษณพิพัฒน์, พ.ศ.ศ. (2541) ที่พบว่าทักษะคิดของข้าราชการตำรวจเป็นปัจจัยที่สามารถพยากรณ์พฤติกรรมด้านการรักษาวินัยของข้าราชการตำรวจได้เป็นอันดับแรก โดยพบว่าข้าราชการตำรวจที่มีทักษะคิดต่อการทำงานที่ดี มีพฤติกรรมการรักษาวินัยสูง

5.2.4 ระดับการศึกษา

ระดับการศึกษาเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมความซื่อสัตย์ของข้าราชการตำรวจเป็นอันดับสี่ ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่า ผู้ที่มีระดับการศึกษาสูงมีพฤติกรรมความซื่อสัตย์สูงกว่าผู้มีระดับการศึกษาต่ำ และจากการศึกษาพบว่า ระดับการศึกษามีความสัมพันธ์ให้ข้าราชการตำรวจชั้นประทวน กองกับการสืบสวนสอบสวน กองบัญชาการตำรวจนครบาลมีพฤติกรรมความซื่อสัตย์ต่างกัน โดยข้าราชการตำรวจที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี และมีรชมศึกษาดอนตัน มีพฤติกรรมความซื่อสัตย์สูง

ซึ่งสาเหตุอาจเนื่องมาจากกลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยใช้ในการศึกษา ที่มีระดับการศึกษามัธยมตอนต้น คือข้าราชการตำรวจชั้นประทวนที่ส่วนใหญ่อายุราชการมาก อายุมาก ซึ่งเป็นปัจจัยทางอ้อมให้ ข้าราชการกลุ่มดังกล่าวมีการ ใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมสูง และส่งผลให้มีพฤติกรรมความซื่อสัตย์สูงด้วย

กล่าวโดยสรุป ข้าราชการตำรวจที่มีระดับการศึกษาสูงมีพฤติกรรมความซื่อสัตย์สูง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมพร กฤษณพิพัฒน์, พ.ศ.ศ. (2541: 48) ที่พบว่า ข้าราชการตำรวจที่มีระดับการศึกษาสูง มีทักษะคิดต่อการปฏิบัติหน้าที่ราชการดีกว่าข้าราชการที่มีระดับการศึกษาต่ำ

5.2.5 อายุราชการ

อายุราชการเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมความซื่อสัตย์ของข้าราชการตำรวจเป็นอันดับห้า ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่าผู้ที่มีอายุราชการมาก มีพฤติกรรมความซื่อสัตย์สูงกว่าผู้ที่มีอายุราชการน้อย เนื่องจากผู้ที่มีอายุราชการมาก ย่อมมีประสบการณ์ในการทำงาน พบเห็นสิ่งที่ดี สิ่งไม่ดีมาอย่างโชกโชน ย่อมมีผลให้ข้าราชการตำรวจรู้จักผิดชอบชั่วดี มีจิตวิญญาณในการเป็นตำรวจ จึงส่งผลให้ข้าราชการตำรวจที่มีอายุราชการมาก มีความซื่อสัตย์สูง

5.2.6 การเห็นแบบอย่างทางสังคม

การเห็นแบบอย่างทางสังคมเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมความซื่อสัตย์ของข้าราชการตำรวจเป็นอันดับหก ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่า ผู้ที่มีการเห็นแบบอย่างทางสังคมมาก มีพฤติกรรมความซื่อสัตย์สูงกว่าผู้ที่เห็นแบบอย่างทางสังคมน้อย ข้าราชการตำรวจที่เห็นแบบอย่างทางสังคมมาก โดยได้พบเห็นทั้งสิ่งที่ดี และไม่ดี และมีการเลือกกระทำในทางที่ดีตามแบบอย่างทางสังคม ก็จะมีพฤติกรรมความซื่อสัตย์สูง และในทางตรงกันข้าม ข้าราชการตำรวจที่เห็นแบบอย่างมาน้อย หรือ เห็นแบบอย่างทางสังคมมาก แต่ไม่ได้นำมาปฏิบัติเป็นตัวอย่างในการประพฤติปฏิบัติ ก็จะเป็นผู้ที่มีความซื่อสัตย์ต่ำ

5.3 ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการที่จะเพิ่มปัจจัยต่าง ๆ ที่สามารถช่วยให้ข้าราชการตำรวจมีพฤติกรรมความซื่อสัตย์เพิ่มมากขึ้นเพื่อปรับปรุงและพัฒนาสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ดังนี้

1. การปลูกฝังให้ข้าราชการตำรวจมีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง

1.1 ปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนทุกระดับของข้าราชการตำรวจ ให้เน้นวิชาจริยธรรมในวิชาชีพข้าราชการตำรวจ ไม่ว่าจะเป็น หลักสูตร นักเรียนพลตำรวจ หลักสูตรนักเรียนน้อยร้อยตำรวจ หลักสูตรสารวัตร หลักสูตรผู้กำกับการ และ อื่น ๆ

1.2 จัดอบรมปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม โดยกำหนดเป็นโครงการอบรมปลูกฝัง คุณธรรม จริยธรรม โดยควรเป็น โครงการของสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่กำหนดให้ทุกกองบัญชาการของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ จัดอบรมตามโครงการ โดยสำนักงานตำรวจแห่งชาติจัดงบประมาณสนับสนุนอย่างค้ำมือ

2. เพิ่มความคาดหวังในการมุ่งอนาคตของข้าราชการตำรวจ โดยต้องสร้างระบบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับความก้าวหน้า การมีอนาคตที่มั่นคงให้กับข้าราชการตำรวจ เช่น

2.1 ระบบคุณธรรมในการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือน เลื่อนตำแหน่ง การพิจารณาความดีความชอบ การแต่งตั้ง โยภค้าย และ อื่น ๆ

2.2 ระบบสวัสดิการต่าง ๆ ที่ข้าราชการตำรวจจะได้รับต้องพอเพียง ไม่ว่าจะเป็นที่อยู่อาศัย การรักษาพยาบาล การเบิกค่าเล่าเรียนของบุตร และอื่น ๆ เพื่อสร้างความมั่นคงในหน้าที่การงานของข้าราชการตำรวจ

2.3 ระบบของการปฏิบัติราชการต้องมีความพร้อม ทั้งด้านอาคารสถานที่ วัสดุ ครุภัณฑ์ งบประมาณในการปฏิบัติราชการ และ อื่น ๆ เพื่อให้ข้าราชการตำรวจมีความพร้อมที่จะปฏิบัติหน้าที่ ได้โดยไม่ขาดแคลน

3. เพิ่มทัศนคติในการทำงานให้ข้าราชการตำรวจ โดยต้องเพิ่มปัจจัยที่ทำให้ข้าราชการตำรวจมีทัศนคติที่ดีต่อการทำงาน เช่น

3.1 ส่งเสริมให้ข้าราชการตำรวจได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ โดยเพิ่มเติมความรู้ด้านกฎหมาย ด้านสังคม และด้านอื่น ๆ เพื่อความรู้เหมาะสมที่จะปฏิบัติหน้าที่

3.2 จัดอบรมทบทวน เพิ่มเติม ความรู้ความเข้าใจงานที่ข้าราชการตำรวจแต่ละฝ่ายปฏิบัติงานอยู่ ให้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานด้านนั้น ๆ

3.3 สร้างบรรยากาศในการทำงานให้เหมาะสมต่อการปฏิบัติหน้าที่ ไม่ว่าจะเป็นด้านอาคารสถานที่ และผู้บังคับบัญชาจะต้องรู้จักสร้างบรรยากาศในการทำงาน และปลูกฝังให้ข้าราชการตำรวจมีความรู้รักที่ดี รักงาน และรักวิชาชีพของตน

4. ยกระดับการศึกษาข้าราชการตำรวจ โดยผู้วิจัยขอเสนอให้ดำเนินการดังนี้

4.1 ส่งเสริมและสนับสนุนให้ข้าราชการตำรวจได้มีการศึกษาต่อ ทั้งในและต่างประเทศ

4.2 กำหนดคุณวุฒิการศึกษาของผู้ที่จะเข้ารับราชการเป็นข้าราชการตำรวจในระดับชั้น

ประทวนให้สูงขึ้น

4.3 กำหนดคุณวุฒิการศึกษาของข้าราชการตำรวจระดับชั้นสัญญาบัตรในระดับผู้กำกับ การต้องมีวุฒิการศึกษาปริญญาโท เป็นอย่างต่ำ

4.4 เปิดหลักสูตรการเรียนการสอนระดับปริญญาโท และเอก ในโรงเรียนนายร้อยตำรวจ เพื่อเป็นการพัฒนา และยกระดับการศึกษาวงการตำรวจไทย โดยอาจใช้ชื่อ “ มหาวิทยาลัยตำรวจ ”

5. การส่งเสริมให้ข้าราชการตำรวจเห็นแบบอย่างที่ดี และนำมาปฏิบัติตามและเกิดการแข่งขัน ในการกระทำความดี มีความซื่อสัตย์ ประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในกรอบระเบียบ อันคึงาม เช่น

5.1 จัดให้มีการแข่งขัน และประกาศผลข้าราชการตำรวจดีเด่นประจำเดือน ประจำปี และมี การมอบรางวัลตอบแทนในการทำความดี เช่น โล่ประกาศเกียรติคุณ รางวัล เป็นต้น

5.2 ประชาสัมพันธ์ข้อมูล ข่าวสาร ยกย่องข้าราชการตำรวจที่ประกอบคุณงามความดี มีความซื่อสัตย์ ตามสื่อมวลชน แชนนงต่าง ๆ ทั้งที่เป็นสื่อของแก่นักตำรวจแห่งชาติ เช่น สวพ.91 และสื่อสารมวลชน โดยทั่วไป

5.3 ผู้บังคับบัญชาต้องเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งในด้านการครองตน ครองคน และครองงาน เพื่อเป็นแบบอย่างให้ผู้ใต้บังคับบัญชา

5.4 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ปฏิบัติงานสืบสวนสอบสวน ในกลุ่มชั้นสัญญาบัตร อาจพบตัวแปรหรือปัจจัยที่มีอิทธิพลต่างกัน
2. ควรศึกษากลุ่มเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ปฏิบัติงานด้านอื่นๆ เช่น ฝ่ายธุรการ ฝ่ายจราจร หรือฝ่ายป้องกันปราบปราม เปรียบเทียบความซื่อสัตย์
3. ควรศึกษาคณะตำรวจด้านอื่นๆ ที่อาจมี อิทธิพลต่อพฤติกรรมความซื่อสัตย์ของข้าราชการตำรวจ
4. ควรศึกษาข้าราชการตำรวจเชิงเปรียบเทียบกับข้าราชการอื่นๆ ที่มีลักษณะการปฏิบัติงานในลักษณะใกล้เคียงกัน

